

PÖSTYÉNI UJSÁG

Előfizetési díjak :
 Egész évre 14.— kor.
 Félévre 7.—
 Negyedévre 3.50
 Egyes szám ára —30 fill.

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap

TELEFON : 43.

Megjelenik hetenkint
 egyszer: hétfőn reggel.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Erzsébet út (Hidak közt)

Modern szabadságharc.

Négyszáz éve tart a szabadságharc, a mióta nemzeti királyságunk megszűnt és idegen fjedelmi jogar alá jutva, idegen érdekek, főleg idegen gazdasági érdekek szekértolói lettünk. Kezdetben árulások révén, sajnos önként, később meg hatalmi erőszaktól nyomva, zsugorítva, guzsa-ba kötöttek.

Ez a négyszáz év a maga súlyos tanulságaival; a maga sötét és legsötétebb történelmi igazságaival legyen a buzdítónk és főleg világitó szövetségünk a magyar nemzet gazdasági szabadságharcának további röögös, sok helyütt még egészen töretlen utjain. Mert akár parasztlázadás, akár önvédelmi harc keretében tört is utat magának a féktelen szabadságszeretet, elnyomatásunknak, keserveinknek, kenyértelenségünknek, függő mivoltunknak

mindtg egy volt az eredője — az idegen érdek. És ezt az idegen érdeket — mert nem értettünk hozzá, mai napig sem birtuk hát-terbe nyomni, elfojtani, letörni, agyongázolni, hogy még az ir-magja se maradjon meg nálunk, hogy így fejlődhetnék és nagyra nőhetne a magyar közgazdaság.

Gigászi harcot kell vívni, de nem karddal, szablyával, buzogánnyal többé, hanem vértelen, de annál biztosabban ölö gazdasági fegyverekkel. És győznünk kell!

Hogyan érjük ezt el? Nem szóbeszéddel. Dolgos, hallgatag, kitartó, magyar munkás társadalommal. Haladéktalanul hozzá kell fognunk. — Programm volt, van és lesz is elég a hazán, csak munka legyen több. Egyes tömör, szállóigévé vált, de mindedig meddő és be nem váltott programokat említünk csak nevükről rapszodikusan: közutak; köz-munka; vasutak; (vasuthálózat ki-bővítése, vicinálisok építése) vizi-utak; (csatornázás, öntözés, fo-

lyók hajózhatóvá tétele, Duna-Ti-sza csatorna) iparpolitika; kereskedelmi érdekfejlesztés; állami üzemek; a kivándorlási láz apasz-tása; a bányászat felkarolása; (i-detartozik legujabban a földgáz ipari értékesítése, a monopoliu-mok liberális, de kiadós értékesi-tése és egyéb a föld méhében rej-lő kincsek állami kutatása is).

Szóval ezer és egy a tenni-való, csak emberek kellenek a gátra, akik egyrészt értenek a munka irányításához, másrészt fittyet hánynak a szomszéd ide-gen érdekére és csak egy szem-pont vezérli őket, az ország for-radalmi lázzal sietős erősítése. Mert elbukni nem akarunk. Mert most kezdődik és most kezdőd-jék ebben az országban a mun-ka gazdasági szabadságharca.

És ez újfajta szabadságharc-ban ne feledkezzünk meg arról sem, hogy az ország több olda-lán, több irányban sürgős neki-készülődéssel és folytonos fery-szerüséggel hatalmas kereskedel-mi és ipari várakat védbastyákat

A „PÖSTYÉNI UJSÁG” Tárcaja.

A PECHES EMBER LEGENDÁJA.

A peches ember egy szép, napsütéses reggelen betért a Rókus kápolnába. Ez csupa véletlenségből történt, bár sokan azt állítják, hogy belülről jövő véletlen nincs. Mondjuk tehát úgy, hogy a peches embert behuzta valami a templomba. Így kellett lenni, mert amint tájékozódni kezdett a lány homályban, azonnal meglelte, miért jött ő éppen ide, A középső hajó közepetájáról ugyanis egy ismerős szent integetett feléje, a jó Szent Antal, akihez gyermekkorában annyit imádkozott. Ez azonban nagyon régen volt és a peches ember hasztalan keresgél az ima formulája után, nem tudott rájönni semmire. Csak odalépett a Szent elé és maga formu-lázta egyszerű stílusban ilyenformán mon-dta el könyörgését:

— Szent Antal itt áll előttem a te régi tisztelőd. Bevallom, elfeledkeztem már rólad, de te emlékezel rám, mert ime hívtál és én jöttem. Most már azt is tudom: miért. De — engedd meg oh Szent Antal, — kissé rendbe szedem a mondanivalóimat, mert

olyan hirtelen jött mindez, hogy egyelőre csak az érzéseim dolgoznak. Érzem, hogy a szegények patrónusa vagy és tudom, hogy szívesen segítesz ezen a nagy inter-nacionális felekezeten, amelybe én is be-ltartozom.

— Talán segíthetsz rajtam. oh Szent Antal, hiszen te nem utasítod el magadtól a benned bizókat, te az emberszeretet szentje vagy, a legmagasztosabb és legoko-sabb. Annyit már bizonyára értesz, hogy segítségre szorulok. De bizonyára téged is meglep az, hogy én nem erkölcsös segít-ségre szorulok. Nekem már nem használt semmi, oh Szent Antal. A hivatalomból kidobták, mert elhanyagoltam a kötelessé-geimet, dolgozni nem tudok, mert nincs bennem energia, koldulnom nem lehet, mert telve vagyok álszeméremmel, lopni nem merek, mert tisztelve félem az emberi törvényeket. Ahogy látsz, oh Szent Antal, én vagyok a föld legnyomorúságosabb teremtese És mindezt a löverseny tevé.

— Ne ítélj el, humanizmus szentje, — hiszen te is ember vagy. A fölmenőim csupa páriák voltak, akik másoknak dol-goztak és maguknak koplaltak. Isten tudja, hány nemzedék elfojtott kéjvágya halmozó-dott bennem össze, hogy kitörjön belőlem.

Hány ember sivár nyomorúságát akartam megboszolni egy gyönyörben keresztül élt életben. Nem sikerült. Itt állok csupaszon és ha úgy tetszik, választhatok a legolcsóbb halálnemek között. Már mentem is a tulvi-lág felé, de te megállítottál.

— Most itt vagyok, várom, hogy segíts. A löverseny által, amely tönkretett és amely egyedüli reménységem. Még van egy revolverre valóm. Talán mégsem kell. Talán legyűröm a te segítségeddel a fekete árnyakat, amelyek rátelepedtek a szívemre és ölnek, fojtogatnak, ledöntenek. Szent Antal segíts!

— Látod — most következik könyör-gésem üzleti része — nem kívánom ingyen. Amit nyerek, megosztom szépen, testvéri módon a szegényekkel. Nekem fele, nekik fele. Én is élek, nekik is jut. És idehordom hiven, lelkiismeretesen minden vagyonom-nak felét, itt helyezem el a te perselyedben, vagy — ha gazdaságra segítesz — intéze-teket alapítok a gyámoltalanoknak és istá-polója leszek a nyomorultaknak. Áll az alku?

A szárnyas ajtók hasadékán egy bo-lond kis sugár surrant be a nap fényéből és bearanyozta a szent jóságos képét.

— A szent mosolyog, a szent helye-

kell emelnünk, mert ebben a harcban a tisztán koncentrikus erőgyűjtés sorvasztólag hat a gazdasági vérkeringés egyenletességét igénylő többi nemzettestre. A vidék gócpontjait mielőbb és párhuzamos munkával ki kell építenünk.

A vidéki magyar városoknak magyar gazdasági emporiumokká való fejlesztése a legégetőbb feladatunk abban a szerves, harmonikus egész munkában, amelyben egyesülniök kell ebben az országban az összes eddigi dolgotalanoknak is. Harcolnunk, dolgoznunk kell, hogy az elerőtlenedett nemzetre egyre nagyobb súlylyal nehezedező terheket elbírassuk nemcsak, de a kiaknázatlan közvagyon megfelelő nemzeti célú kamatoztatáshoz jutva példátlan fellendülést eredményezhessen, a lemondás, a visszavonulás, a stagnálás annyi szegénystációi után is. . . Mert kiaknázatlan erők bőven pihennek a magyar föld felett és mélyében is. És éppen az a mi jogos reménységünk, hogy a kiaknázatlan erőket végre is csatasorba hívjuk egy utolsó nagy gazdasági szabadságharc munkás, csüggedést nem ismerő nemzeti, gazdasági védelmi harcához. Hogy a mire elérkezik most már a sokszor

kitolt és mindig elalkudott végső dátum, az „1917”, amikor kereskedelmi szerződéseink és az azokkal egyszerre esedékes, most újból megújított bankszabadalom lejárnak: egy készült és erős, ellenállni valóban bíró és gazdasági retorziókra vértezett országot találjon az addig mindenképpen hasznos és megfeszített nemzeti munkálkodásban ránk gyűlő idő.

A hegyekről.

A hegyekről violás ködöt

Elűzte már a nap.

Jöjj velem édes; a város fölött

Ne lássunk kormos árnyakat.

Repüljünk föl, ugy csábit a magas,

Eget, fényt akarok.

Égő lelkünkkel cimboráljanak

A sasok, felhők viharok.

A szél borzolja éjszinü hajad,

Öleljen át a levegő

Hagyjuk a várost, itt haldoklanak

Fönt van az ifjuság, erő.

Jöjj édesem, oly szép a délután

Járjuk a hegyeket.

S zengjük az élet himnuszát

A tornyos temető felett

Peterdi Andor.

A beszélő kutya

Don debüje.

Berlin, március 29.

Tegnap tartotta debüjét egy itteni előkelő szállodában, meghívott újságírók előtt Don, a beszélő kutya.

A kritika kétségen kívül „jó” lesz, mert Don határozottan rokonszenves „személyiség”. Színe sötétbarna, testalkata erős s jóllehet hogy külsejére nézve a vadászat nemes sportját üzők csoportjához tartozik, jól megtermett alakjáról nem nehéz arra következtetni, hogy a vadász mesterséget már régen szegre akasztotta. Nyulakat és foglyokat messze túlszárnyaló ambíciója nem tette sem büszkévé sem elbizakodottá. Don a világot jelentő pódiumon is, megőrizte szerénységét, melyben a letzlingi sikágon nevelkedett. Midőn Vosseler tanár a hamburgi állatkert tudós igazgatója tegnap Dont konferálta és egy fölötté érdekes előadás keretében, az állatok emberi hangjáról beszélve Dont klasszikus példának állította oda többek között azt mondva, hogy Don nem az idomítás produktuma, hanem egy valóságos autodidakta, „aki” a „Don — Hunger — haben — Kuchen” (Don — éhes — kalácsot) szavakat belső szükségletből legsajátabb érzésétől sugallva ejti ki, Don Ebers Márta kisasszony, gazdája leányának lábainál húzódott meg nagy szerénnyen. Márta kisasszony Don bizalmasa és legjobb barátja. Mert legszívesebben előtte hallatja az okos állat, sajátos képessége fölött érzett félreismerhetetlen örömmel mindazt, amit kutyaölcsőségével az emberektől ellesett. Hát értelmesnek épen-séggel nem mondható Don beszédmódja. Es nagyon sok jóakarát kell hozzá, hogy a „szavakat” megértsük és megkülömböztessük. Leginkább megközelítik a gyermekek gügyögését. Babus bámulói is megértik „minden szavát”. Es épügy Don „hozátartozói” is csak különösen finom hallásuknak köszönik, hogy Don beszédművésze-te iránt kellő érzéssel és értelemmel bírnak. Annyi tény, hogy Donban látszólag

sell! — konstátálta boldog örömmel a peches ember és ebben a pillanatban visszatért ólmos tagjaiba a diadalmas élet. Emelt fővel lépett ki a templom ajtaján és teli tudóval szívtá a friss, illatos levegőt, amely tavasz táján olyan édes azoknak, akik még remélnek.

Aznap délután a peches ember befogta rozszant szekérébe a szerencsét. Nyert és nyert. Ami pénzt az egyik futamon kapott, gondolkodás nélkül rátette a következőre. Odafönt a Szt. Antal keze keverte a kártyákat és — hiába, amit egy szent akar. . . Elég az hozzá, hogy estére kelve a peches ember sok nyomoruságot látott pénztárcája duzzadt a százasoktól. A szép, kék bankók jól megfértek egymás mellett és uri passziókra animálták új tulajdonosukat. Egy gummirádlit!

Es benne ült a gummitalpu kocsiban, amely lágyan ringatta a boldog embert, aki ebben a pillanatban arra gondolt, hogy milyen rossz volna most lyukas cipőkkel a kavicsos törtetni a szomorú emberáradattal.

— Veszek szép, szélesorru, finom cipőt — biztatta magát mosolyogva — veszek elegáns felöltőt, veszek . . . mindent megvásárolok, ami szép, ami uri és ami nekem tetszik.

Közben föltüneztek messziről a Rókus sárga, szomorú falai. A Rókustól észébe jutott a szent, a szentől a fogadalom.

— Óh Szent Antal! — fuldoklott a nagy gyönyörűségtől, — hát mégis megsegítettél. De ne félj, hálás is vagyok érte. Most mindjárt leszálok.

— De mikor olyan jó itt a kocsiban-

ellenkezett benne a tagadás első hirnöke-és te most ülsz először ilyen finom, uri alkalmatosságban.

Ez a gondolat szöveget ütött a fejében. Most már viaskodott az elhatározásával és amikor a kocsi a Rókus előtt robogott, már a gombjain számított, igen, vagy nem. A gombok azt tanácsolták, hogy igen. De már akkor ismét elhagytak egy utcát és gyalog vissza olyan rossz, olyan nem uri.

— Elvégre nem is olyan sürgős — gondolta megadással a peches ember. — A Szent Antal szegényei akkor sem károsodnak, ha holnap találják meg a perselyben a ropogós ezreket. Milyen meglepetés lesz az!

Azonban ideje volt már vásárlásaihoz látni. Sorba jöttek a divatkereskedések, a szabó, a cipőüzlet és mert Budapesten semmi sem boszorkányság egy óra múlva a peches ember úgy füstölt, mint egy született gróf.

Ez neki is észébe jutott, amikor mint perfekt uriember először nézte magát végig egy előkelő vendéglő negy falitükrében.

A királyok isten kegyelméből valók, én a Szent Antal kegyelméből lettem urrá. Hiába van predesztináció.

Következett egy gyönyörű éjszaka. Cigányzene, pezsgő, leány, szeparé. Akár egy tovasuhanó álom, olyan volt mindez a peches embernek, aki mohó éhséggel látott neki az ismeretlen élvezeteknek és habzsolta őket egy sokat éhezett ember falánkságával. Reggel a kocsi megint a Rókus előtt vitte, de akkor a peches ember félig aludt és mindössze ennyit morgott:

— Majd délután, öregem, délután!

Annyira volt, hogy barátjának számitotta a szentet és cinkusan kezdett róla gondolkodni.

— Nevetséges, ki mondja, hogy csakugyan a Szent Antal segített? Bizonyítsák be! Szerencsém volt, punktum!

— De én gavallér ember vagyok — tette hozzá engesztelő hangom — amit megígértem, megígértem. Majd délután. . .

Csak este ébredt föl. Gyönyörűen berendezett, kényelmes szállodában lakott, a kocsi ide szállította. Félig kábultan ment le vacsorázni és a gazdagon összeállított menü alatt végiggondolta egész szerencsétjét. Megint fölülkeveredett benne a jobbik érzés és most szentül megfogadta, hogy holnap lesz a napja, amikor tartozását ki fogja egyenlíteni.

— Addig azonban éljünk szépen — fűzte tovább a gondolatokat — mert ez is benne volt az alkuban. Szent Antal hozzásegít a bőséghez, én viszont a szegényeken segítek. Tiszta sor, hogy a pénzemmel úgy rendelkezem, ahogy én akarok.

Es megint jó éjszakája volt. Egy boldos, kékszemű orfeumnő és egy csomó üres pezsgős palack között ébredt föl reggel. A pincérek és a nő kegyetlenül megnyúlták és a vagyon is erősen apadt. A saját részét már jóformán el is költötte, úgy okoskodott tehát, hogy a meglévővet osztja kétfelé. Most már bántotta a lelkiismerete és gondolatban féligmeddig sikkasztónak érezte magát, aki elkezelte a szegények pénzét.

Ugy, ahogy volt, gyűrött arccal és gyalog megindult a Rókus felé. Annyira gyötörte magát, hogy szinte félt a szent

tekintélyes jövedelme után egyáltalán nem fizet községi adót . . .

Alkalomszerűnek tartottuk volna azt is, ha valamelyik rendezetlen vallási viszonyokkal stigmatizált városatya a vallási békéről szólt volna egyet-mást, ha már erre, a nagyszámban jelenvolt katolikus vallású képviselőtestületi tagok közül egy sem vállalkozott. Helyénvalónak találtunk volna egy erélyes tiltakozást az ellen, hogy a vallás dolgai a közgyűlési teremben firtassanak, hogy a község házából templomot csináljanak, nem szólva arról, hogy más civilizált államokban nem így szekularizálnak.

Praznovszky főtisztelendő úrnak tudomása van arról is, hogy vasárnaponként — tehát nem csak egy ünnepnapon — más munkák is folynak a község házában. Igaz, hogy nem iparosok végzik ezt a munkát, hanem tisztviselők. Soh se hallottuk, hogy Praznovszky úr ez ellen felemelte volna tiltó szavát. Pedig hát a munka egyaránt ne me si t, legyen az most asztalos-, kőműves-, vagy irodai munka.

Ezt talán a főtisztelendő úr is hajlandó akceptálni, s így alig hisszük, hogy Krisztus urunknak akár tanai, akár szelleme ellen vétene az, aki n e m e s cselekedetet végez.

Igazán kár volt emiatt szelet vetni.

Marmorek tanár fürdőhelyünkön. Világszerte ismert, kiváló tudós tartózkodik néhány nap óta fürdőhelyünkön. Az illető *Marmorek* Sándor dr. párizsi bakteriológus, aki a tüdővész elleni szérum kutatása körül ért el jelentékeny eredményeket, Marmorek egyébként is kiváló műveltségű ember, aki a tudományok minden szakában egyaránt otthonos. Csuzos baját jött gyógyítani fürdőhelyünkre, s itt szándékszik maradni április 15-ig.

Új sétány. Nem ritka a panasz egyik-másik vendégünk részéről, hogy a Vág tulsó oldalán kevés a sétány. Eltekintve a Rádiumhegytől, mely a fürdőbizottság bőkezűségű folytán ma-holnap egyik legfavorizáltabb kiránduló helye lesz fürdőközségünknek, tényleg alig van sétány a bankai oldalán. Egy fürdőhelyünk közügyei iránt kiváló érzékkel bíró, köztisztviselésben álló férfiú: Tüköry Jenő az érdem, hogy ezeken a visszás állapotokon már némileg segített a vármegye, amennyiben az ő — Tüköry — közbenjárására 700 gesztenyefával ültették be a banka - radosnai országutat, miáltal újabb, könnyen megközelíthető sétányhoz jutnak fürdőhelyünk vendégei.

Beteg főszolgabíró. Dr. Radocza Tibor tb. főszolgabíró, mint sajnálattal értesülünk, szabadságútján megbetegedett. Radocza dr. Budapesten szülei lakásán fekszik, ahol a napokban könnyű operációt végeztek rajta. Azóta a javulás tartós. Hivatalát valószínűleg csak husvét után fogja újra elfoglalni.

Személyi hírek Fodor Kálmán dr. közegészségügyi tanácsos, kerületünk orsz. képviselője a múlt hét elején rövid ideig fürdőhelyünkön tartózkodott. — Özv. Winter Sándorné hosszabb üdülésre Meránba utazott.

A nyitandó polgári iskola javára husvét hétfőjén a Royál nagyszálló összes termeiben rendezendő ünnepélyhez az előkészületek nagyban folynak. Megalakult már az ünnepélyt rendező nagybizottság is, melynek tagjai a következők. A) hölgybizottság, elnök: álgyesi Tüköry Jenőné; tagok: dr. Alexander Leoné, Bilek Vencelné, Blum Bernátné (Szokolócz), Emánuel Gézáné, Földes Sándorné, Frideczky Barnáné, (Kaplath), Fuchs Károlyné (Vágszentkereszt), Fuchs Miksáné (Lukáb), dr. Gara Zsigmondné, Jobszt Gellértné, dr. Klein Miksáné, Lellei Jánosné, Machovich Jánosné, Meissner Emilné, Meth Józsefné, dr. Neuwirth Nándorné, özv. Rudnyánszky Zsófia, Schulcz Edéné (N. Eörvistyé), Schlesin-

ger Richárdné, dr. Schwarz Alajosné, Skublics Józsefné (Vigvár), Uherek Lászlóné, Baumgartner Ferenczné, Hálzl Józsefné, Winter Lajosné és özv. Winter Sándorné. B.) Férfibizottság, elnökök: dr. Fodor Kálmán közegész. tanács., orsz. képviselő, álgyesi Tüköry Jenő nagybirtokos és Winter Lajos; bizottsági tagok: dr. Alexander Leó orvos, Bilek Vencel cs. és kir. őrnagy, Blum Bernát nagybirtokos (Szokolócz), Bodó Péter urad. igazgató (Galgócz), Emánuel Géza gyógyszerész, Erdőssy Vilmos fürdőtitkár, Fodor László takarékpénztári igazgató, Földes Sándor lapszerkesztő, dr. Fried Adolf orvos, Frideczky Barna nagybirtokos (Kaplath), Fuchs Fülöp nagybirtokos (Drahócz), Fuchs Károly nagybirtokos (Vágszentkereszt), Fuchs Miksa nagybirtokos (Luka), dr. Gara Zsigmond orvos, Gargalovits Sándor áll. elemi iskolai igazgató, Hirschler Gusztáv postafőnök, Jobszt Gellért állomás főnök, dr. Klein Miksa sz. k. ezredorvos, Krátky József építész, Lellei János főjegyző, Machovich János főszolgabíró, Meissner Emil p. ü. biztós, Meth József gyógyszerész, dr. Neuwirth Nándor körorvos, dr. Radocza Tibor tb. főszolgabíró, Ribarits Jakab bíró, dr. Sajó Adolf ügyvéd, Scheibner Róbert nagybirtokos, Schlesinger Richárd nagybirtokos, Schulcz Ede nagybirtokos (N.-Eörvistyé), dr. Schwarz Alajos orvos, dr. Steidl Alajos cs. és k. ezredorvos, dr. Veres Pál orvos, Winter Armin, dr. Visnyovszky József tb. várm. főorvos, dr. Weisz Ede orvos, Uherek László, Baumgartner Ferenc és Hálzl György építész. A meghívók a hét folyamán fognak széjjelküldeni. Az est meglepetésszámba menő, gazdag és változatos műsorát lapunk legközelebbi számában fogjuk közreadni.

Vendégforgalom. Fürdőhelyünkön mult hó 31-ig összesen 1745 idegen fordult meg, 436-al több mint tavaly.

Cáfolat. Egy Nyitrán megjelenő újság azon hírével szemben, hogy a pöstyéni járás főszolgabírája Machovich János rövidesen nyugdíjba vonul, illetékes helyen nyert fölhatalmazás alapján kijelentjük, hogy az egész hír elejétől végig minden alapot nélkülöző, merő koholmány.

Boldogtalan szerelem. Az Erzsébet-út lakóinak békés álmát szokatlan élénkség zavarta meg a mult hét csütörtökéről péntekre virradó éjszakán. Zsvajgás és zenezó hangzott végig az utcán, míg nem a társaság, mely a cigányokon kívül három tagot számolt, az Erzsébet-út 22. sz. házába tért, ahol a vig cimborák egyikének ideálja aludta a boldogtalan szerelem lidérces álmát. A halk, elégikus szerenád hirtelen, minden átmenet nélkül két, gyors egymásutánban elhangzott hatalmas durranás szakította félbe. A kellemetlen diszharmonia az egyik fiatal ember Anderle Ferencz idézte elő, aki ideáljának ablaka előtt, vadászfegyverének csövét szívének irányozva vagy 60 sörétet röpített testébe. A lövegek, miután a fegyver csöve az elsütés pillanatában följebb csuszott, Anderle lapoczkájába hatoltak, s azt teljesen széjjelroncsolták. A súlyosan sebesült fiatalembernek dr. Veres Pál nyújtotta az első segélyt s miután sebet kimosta és bekötözte Anderlét a nagyszombati vármegyei kórházba szállították. A megdölgötlan cselekedet oka állítólag egy pletyka, melynek folytán a leány, akinek Anderle komoly szándékkal udvarolt, elhidegült tőle. Anderle állapota súlyos.

Nyilvános nyugtázás. A polgári iskolai ünnepélyt rendező bizottság pénztáránál eddig a következő felülfizetések folytak be: Schulcz Ede (Nagy-Örvistyé), Schlesinger Richárd 200-200 korona; Wolf N. (Nagyszombat), dr. Kramer Emil (Nyitra) és Meth József 5-5 kor. A bizottság a kulturális célt támogató adakozóknak hálás köszönetet mond. További adományok lapunk szerkesztősége, vagy Meissner Emil p. ü. biztós ur (Pöstyén) címére küldendők. A legcsekélyebb adományt is köszönni

elfogadja a bizottság. A befolyt összegek hétről-hétre e lapok hasábjain fognak nyilvánosan nyugtázatni.

Baj van a Hitelbank körül. A Hitelbanknak a mult napokban tartott közgyűlésén az egyik részvényes súlyos vádakat emelt az intézet vezetősége ellen. A vádak annyira kompromittálók, hogy beigazolásuk esetén a nemzetiségi célok szolgálatában álló intézetnek amugysem fényes hírnevén újabb, hatalmas csorbát hivatvák ejteni.

Sorozások A pöstyéni járásban a sorozások a következő sorrend szerint fognak megtartatni. Május 6-án: Banka, Moraván, Hubina, Duczó, Rattnócz, Szokolócz, Pöstyén, Nagy-Örvistyé, Kis-Örvistyé, Nagykosztolány, Alsódubován, Felsődubován, Zákostolány és Petheőfalva. Május 8-án: Drahócz, Vigvár, Bori, Rakovicz, Koczuricz, Tyapkó, Lopassó, Lancsár, Kocsán, Sterusz, Vittencz, Nizsna, Radosócz és Jókeő. A polgári bizottság elnöke dr. Fodor Kálmán orsz. képviselő, orvosa dr. Visnyovszky József várm. tb. főorvos. A sorozások a vármegyei fürdőkórházban fognak megtartatni és d e 8 órakor veszik kezdetüket. A vágújhelyi járásban május 1-4-ig, a miavai járásban pedig április 27-29-ig tartanak a sorozások. Vágújhelyen az elnök dr. Szathmáry István, Miaván Rudnyánszky György orsz. képviselő.

A nyitrai főispán beteg. Craus István, Nyitravármegye főispánja, mint értesülünk, a mult héten erősen meghűltte magát s influenzát kapott. A főispán azóta, orv. sáinak tanácsára, nem hagyta el a szobáját. A nyitrai püspök etmalozása alkalmából személyesen akarta részvételét kifejezni a káptalan fejének, hozzáartozói és baratai azonban lebeszélék erről a szándékáról s így csak levélben kondoleált a káptalannak. Hivatalát azonban betegsége alatt is ellátja s a délelőtti órákban mindenkit fogad, akit hozzá vezetnek a dolgai. Az enyhe tavaszi napok remélhetőleg hamarosan vissza adják a főispánnak teljes egészségét.

Tanítók bucsuja a tanfelügyelőtől. Tüntető szeretettel bucsuzott el Nyitravármegye tanítótestülete Takács Béla kir. tanfelügyelőtől, akit saját kérelmére Abauj-Tornavármegyébe helyezett át a vallás és közoktatásügyi miniszter. A bucsuzásra mintegy háromszáz tanító és tanítónő gyűlt össze Nyitrán, a vármegye minden részéből. A tanfelügyelőség részéről Bardos Adám s. felügyelő, a felekezeti iskolák nevében Bartosik Antal nyitraegyházmegyei kanonok és főtanfelügyelő, a nyitravármegyei általános tanítóegyesület részéről Kropácsy István szakolcai állami iskolai igazgató, a polgári iskolai tanítók nevében Dvorzacsek János nagytapolcsányi állami polgári iskolai igazgató a szeretet és ragaszkodás meleg szavaival bucsuztatták el négy éven át volt vezérüket, aki alkotásainak egy egész sorozatát hagyta örökül az utódjának. Takács Béla köszönő szavai után, az egybegyűlt elénekelték a Szózatot s a távozó tanfelügyelő lelkes éltetésével oszlottak szét.

Halálozás. Fixek Rezső, aki számos éven át bírja volt Vittencz nagyközségnek f. hó 24-én Budapesten 83 éves korában végelgyengülésben elhalálozott. Halálát kiterjedt rokonság, többek közt Fixek Nándor volt nagyszombati kir. pénzügyőri főbiztos és Fixek Sándor jókeői körjegyző gyászolja.

A közegészségügy államosítása. A belügyminiszteriumban már elkészült a közegészségügy államosításáról szóló törvényjavaslat. Hogy a javaslat mikor kerül a Ház elé még nem tudni egészen pontosan, de a miniszter azt akarja, hogy még a nyári szünet előtt tárgyalják. Erre való tekintetből a községi és körorvosi pályázatok kiírását is megszüntették, ami az államosítási terv komolyságának kézzelfogható bizonyítéka.

Nyitra vármegye közgyűlése. Craus István Nyitra vármegye főispánja, a törvényhatósági bizottságot április 4-én d. e. 10-órakor tartandó renkívüli közgyűlésre hívta össze. A közgyűlést megelőző napon délelőtt 10-órakor az állandó választmány tart ülést, hogy a közgyűlés tárgyait előkészítse.

Kifogott holttest. Duczón mult szerdán egy férfi hullát fogtak ki a Vágból, melynek azonosságát eddig még nem lehetett megállapítani, Neuwirth Nándor dr. körorvos véleménye szerint a hulla egy szerencsétlenül járt tutajos holtteste. A nyomozást megindították.

Szerkesztői üzenetek.

Kollega. Ki fogjuk pellengérezni. Már halottunk róla más oldalról is. Egy nő aki még a legdurvább kocsihoz sem méltó kifejezéseket használva vakmerően rágalmoz a névtelen levélírók ocsmány mesterséget űzi, veszedelem a zseni gyermek lelkére. Ily perszónát lehetetlenné kell tenni.

Bei der jüngst abgehaltenen Generalversammlung der Gemeinderépräsentanz wurden folgende Beschlüsse erbracht: Die Vorarbeiten betreffend die Kanalisation und Wasserleitung sind den Ingenieuren Sebestyén und Póka zu übertragen. Die Vorlage betreffend die Vergrößerung des Gemeindehauses wurde angenommen. Das neue Gemeindestatut wurde mit Berücksichtigung der vom Oberstuhlrichter und vom Comitáte vorgenommenen Änderungen, jedoch mit Belassung der Anwaltsstelle, neuerdings angenommen. Es wurden ausserdem mehrere Einläufe betreffend Zuständigkeitsfragen erledigt.

Fest zugunsten der Bürgerschule. Die Vorbereitungen für das am Ostermontag stattfindende Fest zugunsten der zu gründenden Bürgerschule schreiten emsig vorwärts. Es wurde ein Damen- und ein Herrencomité gewählt an dessen Spitze Frau Eugen Tüköry de Algyest, sowie die Herren Reichstagsabgeordn. Dr. Koloman v. Fodor, E. Tüköry de Algyest und Lajos Winter stehen. Für den Fall, dass jemand aus Versehen keine Einladung bekommen sollte, wolle man sich zwecks Zusendung einer solchen an die Redaktion unseres Blattes wenden. — An Überzahlungen sind bisher eingeflossen: Schlesinger Richard und Schulcz Ede (N. Eörvistye) je 200 Kronen; Dr. Emil Kramer (Nyitra), Meth József und N. Wolf (Nagyszombat) je 5 Kronen, wofür das Comité hiermit öffentlichen Dank sagt. Weitere Spenden nimmt die Redaktion unseres Blattes entgegen und werden sämtliche Beträge an dieser Stelle öffentlich quittiert.

Die diesjährigen Assentierungen finden in Pöstyén am 6-ten und fortsetzungsweise am 8-ten Mai im grossen Saale des Comitats-Badehospitals statt. Präses der Civilcommission ist Reichstagsabgeordn. Dr. Koloman v. Fodor. Als Zivilarzt wurde Hon. Comitats-Oberarzt Dr. Josef Visyovszky bestellt.

Aus unglücklicher Liebe jagte sich der hierortige Selchergehülfe Franz Anderle Donnerstag nachts vor dem Fenster seines Ideals zwei Schrotladungen in die linke Schulter. Schwerverwundet wurde Anderle ins Spital nach Nagyszombat überführt. Sein Zustand ist bedenklich.

— **Im Staate Dänemark.** Bei der jüngst abgehaltenen Generalversammlung der Kreditbank wurden gegen die Leitung des Instituts schwere Klagen laut. Die überaus compromittierenden Daten die in den Ausführungen des betreffenden Aktionärs enthalten sind, können im Falle sie der Wahrheit entsprechen, dem Prestige des Instituts, das ohnehin nicht für makellos gelt, leicht verhängnisvoll werden.

Der Pariser Bakteriologe Dr. A. Marmorek, bekanntlich eines der hervorragendsten Forscher auf diesem Gebiete, weilt seit einigen Tagen in unserem Kur-

orte. Der illustre Gast kam hieher um sein rheumatisches Leiden zu kurieren. Professor Marmorek der auch auf sozialem Gebiete eine bedeutende Rolle spielt, ist ein enthusiastischer Anhänger des Zionismus und als solcher Präsident der zionistischen Vereinigung in Paris. Wie uns mitgeteilt wird hält Prof. Marmorek zugunsten der zu gründenden Bürgerschule Sonntag den 9-ten d. einen Vortrag über Wesen und Ziele des Zionismus. Ort und Zeit der Vorlesung, die angesichts der hervorragenden Persönlichkeit des Vortragenden ein das alltägliche weit überragende Ereignis bildet, werden durch Anschläge bekanntgegeben werden.

Kurfrequenz. Unser Kurort wurde bis 31-ten März von insgesamt 1745 Gästen aufgesucht, was einem Plus von 436 Personen gegen das Vorjahr gleichkommt.

In Duczó wurde vergangenen Mittwoch die Leiche eines anscheinend 35-40 jährigen Mannes ans Ufer geschwemmt. Es handelt sich vermutlich um einen verunglückten Flösser. Die Recherchen wurden eingeleitet.

Kaufet

nichts anderes gegen

Husten

Heiserkeit, Katarrh und Verschleimung, Krampf- u. Keuchhusten, als die feinschmeckenden

Kaiser's Brust-Caramellen

mit den „Drei Tannen“

5900 not. begl. Zeugn. v. Aerzten u. Privaten

verbürgen den sicheren Erfolg.

Packet 20 und 40 Heller.

Dose 60 Heller. Zu haben

bei Josef Meth, Apoth. z. Heil.

Josef in Pöstyén. G. Emánuel

Salvator Apotheke in Pöstyén.

:: SAJÁT KÉSZITMÉNYŰ ::

HÁZIIPAR-CIKKEK

NAGYBAN ÉS KICSINYBEN

STEINER ÁRMIN

HÁZIIPAR CIKKEK KIVITELI HÁZA
PÖSTYÉN ERZSÉBET ÚT.

:: OBERUNGARISCHE ::

HAUSINDUSTRIE-ARTIKEL

EIGENER ERZEUGUNG

ÁRMIN STEINER

EXPORTHAUS OBERUNGAR. HAUSINDUSTRIE-ARTIKEL.
PÖSTYÉN ERZSÉBET ÚT

Négy szobás lakást

keresek, szükséges mellék-
lyiségekkel július 1-re, a magam
részére

MEISSNER EMIL

p. ú. biztos.

BEL- ÉS KULFÖLDI HIRLA-
POK ÉS FOLYÓIRATOK ERE-
DETI ÁRAKON MEGRENDEL-
HETŐK: FÖLDES HIRLAP
IRODÁJÁBAN, PÖSTYÉN, ER-
ZSÉBET ÚT 74. (HIDAK
KÖZT). A LAPOKAT AZ
EGYES KIADÓHIVATALOK
KÖZVETLENÜL, POSTA UT-
JÁN KÜLDIK MEG AZ ELŐ-
FIZETŐKNEK. ○ ○ ○

Ein heller Kopf

macht sich die Fortschritte zu eigen,
die die Nahrungsmittel-Chemie den
Hausfrauen beschert hat.

Dr. Oetker's Backpulver á 12 h. dient als Ersatz für Germ oder Hefe, macht Cuglhupf, Torten, lockeren Teig und alle sonstigen Bäckereien und Mehlspeisen lockerer, grösser, wohlgeschmeckender und leichter verdaulich.

Dr. Oetker's Puddingpulver á 12 h. mit Milch gekocht, geben eine knochenbildende delikate und billige Nachspeise für Kinder und Erwachsene.

Dr. Oetker's Vanillinzucker á 12 h. dient zum Vanillieren von Schokolade, Tee, Puddings, Milch, Saucen, Cremes. und ersetzt eine teure Vanille-Schotte vollkommen. Der Inhalt eines Päckchens entspricht 2-3 Schotten guter Vanille. Ausführliche Gebrauchsanweisung auf jedem Paket. Ueberall in den Kolonialwaren-etz. Geschäften vorrätig. Rezepte gratis.
Dr. OETKER Baden-Wien.

Lábbajos ön?

Fáradjon bizalommal hozzám, mert a legtöbb lábbaj oka a helytelenül készült cipő. Műhelyemben a higiénia és az orvosi tudomány legújabb vívmányainak figyelembe vételével készült orthopéd cipők felülmulthatatlanok. Sok száz elismerő levél. SCHULCZ cipészüzlete a Fürdő-szálló mellett.

Akar ön elegáns

cipőt hordani? Fáradjon üzletembe, hol dús raktárt tartok mindennemű cipőárúkbán. Mérték után cipők a legelegánssabb kivitelben, párisi divatlapok szerint készülnek. Minőségért és tartosságért jótállás. Amerikai cipők nagy választékban. SCHULCZ cipészüzlete a Fürdő-szálló mellett.

A „Pöstyéni Ujság“-ot

Pöstyénben és Pöstyén környékén sok ezer ember olvassa.

A „Pöstyéni Ujság“ tehát kitűnő hirdetői organum. Ha házáat, vagy telkét el akarja adni, ha ilyet venni akar, ha lakást keres vagy kiadó lakása van:

Hirdessen a „Pöstyéni Ujság“-ban!

Ha érdekli

fáradjon üzletembe s győződjék meg róla hogy csakugyan

olcsóbb vagyok bárkinél

Raktáron tartok: minden fajtájú rudvasat, bádogot, öntött vasárúkat, épületvasalásokat, fedőlemezeket, izolirlemezeket, és kátrányozott papirlemezt. Nagy választék konyhai cikkekben u. m. balanmérleg, nikkel- és email edényekben, ugyszintén fegyverekben, gazdasági gépekben, festékekben és olajokban, üveg-, porcellán- és lámpaárúkbán. Gazdasági gépek.

Weisz Emánuel, Pöstyén

vas-, ércz- és gépkereskedés.

ERZSÉBET ÚT 17.

A „Felvidéki parcellázó és gazdasági bank“

részvénytársaság NYITRA székhelylyel

Vásárol saját számlájára ingatlanokat parcellázás és egészszbeni továbbadás céljából. Elfogad megbízásokat parcellázások kereszttüvitelére haszonrészesedés vagy meghatározott összeg fejében birtokeladásokat és vételket. Vásárol erdőterületeket kihasználásra vagy bármennemű épület-, mű és tűzifát. Elvállal haszonbérleteket albérleti joggal. Felvállal gőzkeszántásokat. Saját és bérelt bányából szállít meder és zuzott kavicsot, építő homokot, coulét, terméskövet, aszfalt és beton anyagot. — Ügynöki közbenjárás megállapodás szerint lesz díjazva.

Részletes felvilágosításokkal készségesen szolgál a bank igazgatósága NYITRÁN

A butorvásárló n. é. közönség szives figyelmét felhívom
Pöstyén, Ferencz József út 16. sz. a levő

Butorkészletem

megtekintésére, hol a mai kor igényeinek megfelelő összes lakásberendezési tárgyak jutányos áron beszerezhetők — Javításokat, átalakításokat, képerrevezéseket olcsón eszközölök.

Weszely Gyula

butor asztalos.

GYÓGYSZERTÁR

A SZT. JÓZSEFHEZ.

Pöstyén, Ferencz József út 25.

Gyógyborok, ásványvizek, gyógyszerkülönlegességek, kötszerek és gummiárú. Vér-, köpet- és vizeletvizsgálatok.

RYMPLER V.

SZOBRÁSZ ÉS HATÓSÁGILAG
VIZSGÁZOTT KÖFARAGÓ-
MESTER

A szobrász- és köfaragótanfolyam végzett növendéke.

PÖSTYÉN Kossuth Lajos út 7.

SIRKÖVEK gránitból, syenitből, márványból, és homokkőből. Mindennemű a szobrászat körébe vágó munkák.

V. RYMPLER

BILDHAUER U. BEHÖRDL. GEPRÜFTER STEINMETZMEISTER

Absolvent des Meisterkurses für Bildhauerei und Steinmetzarbeit.

PÖSTYÉN Kossuth Lajos út 7.

GRABSTEINE aus Marmor, Syenit, Granit und Sandstein. Sämtliche ins Bildhauerfach schlagende Arbeiten.